

IDEES PER A POSICIONAR-SE DAVANT LES POSSIBLES QUALIFICACIONS PROFESSIONALS DE MONITOR/A I DIRECTOR/A (QP)

- **Al voltant de les escoles d'educadors en el lleure infantil i juvenil**

Les escoles d'educadors/es en el lleure infantil i juvenil (EELIJ) duen a terme la formació dels monitors/es i directors/es d'activitats de lleure des de fa més de 30 anys. Aquesta formació s'ha adreçat indistintament a aquelles persones que duen a terme una tasca voluntària en el marc d'una entitat de lleure educatiu com a aquelles persones que exerceixen una tasca professional remunerada en aquest àmbit.

Les escoles, d'una manera majoritària, estan estretament relacionades amb algun o amb ambdós d'aquests àmbits d'intervenció en el lleure, el voluntari i el laboral, ja sigui directament o a través d'estructures associades. Això comporta que les EELIJ tenen una connexió directa amb la intervenció i coneixen, de primera mà, les necessitats i les exigències que es requereixen a un/a monitor/a i un/a director/a.

Al mateix temps, algunes d'aquestes escoles duen a terme cursos en el marc de la formació ocupacional, obtenint uns elevats nivells d'inserció laboral.

Per tant, remarquem que, les EELIJ, tenen actualment un paper principal en la formació –i per tant en la qualificació– dels monitors/es i directors/es que duen a terme una tasca remunerada i que els cursos que s'estan fent capaciten correctament per ser professionals del sector.

- **Al voltant de les qualificacions professionals (QP)**

-Una QP no regula l'exercici de la professió, no regula la formació, no regula l'activitat. Una QP reconeix competències a les persones i per tant diu, amb validesa europea, què sap fer aquella persona.

La QP orienta la formació que es requeriria perquè una persona adquirís les capacitats que descriu. Per tant, pot influir en qui reguli la formació.

-Actualment una QP té una traducció en un Certificat de Professionalitat si es preveu que s'hagi d'impartir com a formació en el marc de l'INEM (SOC a Catalunya).

-Com que la Formació Professional s'està reformant, pot ser que un certificat de Professionalitat sigui una part d'un Cicle Formatiu, si quan aquest es refà es creu oportú. Per tant, si sortissin QP de Monitors i Directors podria ser que formessin part, en tant que Certificat de Professionalitat, d'un Cicle Formatiu com ara el superior d'Animació Sociocultural (o d'un de nou).

-Actualment, qui regula la formació de Monitors i Directors són els Governos Autònoms, i una Qualificació Professional no ho canvia. També qui regula les activitats on fa falta els diplomes de Monitor i Director son els Governos Autònoms, i això tampoc ha de canviar per causa d'una Qualificació Professional.

-L'exercici de la professió ve parcialment regulat pel conveni existent, i fins ara la tònica ha estat no establir requisits formatius i emmotllar-se sense increments a les regulacions de l'activitat que té establertes el Govern. I per últim, la formació també la regulen els Governos, i això tampoc ho modifica directament una QP.

-Les peticions fonamentals que faríem són:

- Intentar que les QP de Monitors i Directors que es publiquin siguin en durada i continguts recomanats com es va proposar per part de l'INCUAL el 2008, i ajustar les formacions de M/D al resultat. (I que les QP s'aprovin així ràpidament per evitar dubtes.)
- Trobar la via perquè les escoles de Monitors puguin facilitar una acreditació automàtica a qui diplomin, i alhora ser centres que acreditin per aquestes QP (per a les persones que hi vulguin arribar per altres vies).
- Mantenir també el pacte SOC-SJ perquè els cursos de M/D ocupacionals els facin només escoles reconegudes per la SJ (o centres en conveni amb una EELIJ).
- Supeditem el sentit de les QP a l'exercici de les competències de regulació de la formació i de les activitats des dels Governos autònoms, en línia a mantenir un model exitós de desenvolupament com l'actual. Per tant, mantenir o millorar en la mateixa línia el Decret 137 i altres regulacions del Govern en què es regulen les activitats de lleure educatiu i s'estableixen els Diplomes de M/D com a bàsics (encara que hagi d'admetre assimilacions amb títols FP o certificats FO). En el cas de Catalunya creiem necessari accelerar la reforma de la normativa de reconeixement d'EELIJ.
- Caldria adaptar des de totes les Direccions de Joventut a nivell estatal les normatives de formació de M/D cap aquestes QP si són similars a les actuals de Catalunya, i seguidament formalitzar un reconeixement de la validesa dels diplomes de M/D emesos on sigui en el desenvolupament d'activitats a qualsevol C.A. Aquest pacte formalitzat *blindaria* la validesa dels diplomes de Monitors i Directors i permetria una convivència saludable amb els IES i centres de l'INEM / SOC que desenvolupessin directament (INEM/SOC) o dins un cicle Formatiu els Certificats de Professionalitat de Monitors i Directors. I tot això fer-ho extensiu a nivell europeu en la mesura que es pugui avançar (en tant que les QP volen donar un espai de mobilitat dins la UE).

Altres consideracions o ampliació de les reflexions:

-En el cas que es publiquin com a vàlides les QP de Monitors i Directors en els termes en què les vam deixar a l' INCUAL fa dos anys, d'entrada hem d'entendre que es publicarien també com a Certificats de Professionalitat i passarien automàticament a formar part del catàleg de cursos de l'INEM (SOC a Catalunya), i que per tant es podrien impartir pel centres de formació ocupacional que s'establís. Seria desitjable que es mantingues vigent l'acord actual SOC-Secretaria de Joventut segons el qual el SOC només aprova aquests cursos a escoles reconegudes a la vegada per Joventut i Treball. Es podria donar el cas que del catàleg de l'INEM-SOC no desaparegués l'actual curs de Monitors, però en la mesura que la QP fos tal com la vam deixar a l'INCUAL, per semblant al curs actual no caldria que es mantingues vigent. Si la QP fos d'una durada molt superior seria millor mantenir els dos cursos per poder formar la gent amb el que el mercat laboral demana.

-El desig que les QP siguin tal com es van acabar a l'INCUAL i per tant en continguts i durades assimilables als cursos actuals seria molt important que s'acomplís, en tant que això no desballestaria els elements positius aconseguits fins ara, com són: l'alta penetració social d'aquesta formació, el fet que sigui una base comuna per a moltes actuacions educatives, la compatibilitat entre models remunerats i voluntaris sense limitacions, els alts volums de persones formades cada any i de forma continuada, la solidesa i qualitat que aporta al lleure educatiu, l'orientació de molts joves cap a altres estudis i carreres del món educatiu i social, els elevats índex d'inserció laboral de les persones que fan els cursos ocupacionals de M, etc.

-Les EELIJ han estat els agents que durant els darrers 40 anys han treballat per crear, realitzar, adaptar i innovar els processos formatius de M/D a les necessitats socials i creant fonament pedagògic a la tasca d'educador/a en el lleure. En el cas de les EELIJ amb base associativa aporten el valor afegit de la participació i el bagatge de les entitats, riquesa que es transmet en les formacions i que complementa el currículum formal dels cursos, millorant així el valor social (i fins i tot laboral) dels cursos de M/D.

-El Decret de finals d'agost de 2009 que desplega parcialment els processos d'acreditació de les QP no aclareix definitivament aquest tema, essent un dels interrogants més importants vigents en tot el que fa referència a les QP. Una lectura literal dóna a entendre que qui podrà acreditar que una persona és competent en allò establert per una QP seran, per una banda, els IES referents de cada família professional, i per altra els centres públics del SOC equivalents. No seria possible una fórmula automàtica en que una escola de Monitors donés a la vegada el diploma de Monitor i l'acreditació de la QP de Monitors o Certificat de professionalitat. S'obren dues vies alternatives depenent exclusivament de la voluntat política: que també ho puguin fer centres col·laboradors del SOC que alhora siguin escoles de Monitors, i/o les escoles de Monitors en tant que s'establís un conveni de reconeixement o de passarel·la automàtica amb l'IES referent de la Família Professional de Serveis a les Persones (IES Bonanova, entre altres).

- Sense aplicar alguna d'aquestes vies, les escoles de Monitors no perdrien res respecte la seva situació actual però no podrien incorporar la nova funció d'acreditar automàticament el diploma amb la nova QP que aparegués, i per tant qui estigués interessat en acreditar-se hauria de seguir els processos estàndard que hi haurà, anant a un centre capacitat per fer-ho (SOC o IES), pagar taxes, generar cues, passar per l'orientació, passar pel tribunal d'acreditació, etc.
- En tant que apareguessin unes QP similars als cursos actuals i que des de Joventut es procedís a adoptar els diplomes de Monitors i Directors a aquestes QP, o bé es treballa políticament per facilitar que les EELIJ donin els diplomes i l'acreditació alhora, o es promourà fer el procés de l'acreditació oficial de la QP sense generar cap valor afegit al procés perquè el resultat s'entén que serà sempre l'acreditació.
- Si les QP publicades són diferents dels models i durades actuals, llavors caldria mantenir els diplomes actuals i seguir regulant les activitats de forma similar com fins ara. En aquests casos els qui obtinguin el diploma de Monitors o Directors només podran optar a acreditar-se parcialment en allò que coincideixi de la QP llarga amb els cursos regulats per Joventut.
- En el procés d'acreditació cal que es tingui en compte tant la trajectòria associativa com la laboral.
- Tant amb unes QP similars o no als diplomes actuals, els IES i el SOC formaran persones que podran optar a ser reconegudes com a vàlides en les titulacions que Joventut estableixi en la normativa d'activitats. Això no difereix de la situació actual, en què els animadors socioculturals (cicle formatiu) també poden formar part de l'equip dirigent que ha de ser titulat. Aprofitem per proposar que es puguin establir pactes entre EELIJ i IES de la família sociocultural perquè les primeres participin en el procés formatiu dels alumnes dels IES.
- Per tot plegat, si s'hagués de publicar unes QP més llargues de com les vam deixar a l'INCUAL el 2008 seria millor que no es publiquessin pel desajust que suposaria amb la realitat de la societat i del mercat laboral del sector, i cal no oblidar que una QP ha de reconèixer el que està succeint en la realitat i no pretendre regular l'exercici professional. Aquest principi és una màxima de les QP. I li dona sentit d'existència en tots els sectors.

DOCUMENT ELABORAT I SUBSCRIT PEL CAFELL EL 29 DE GENER DE 2010

(Vot particular: EFA manifesta no estar d'acord amb la primera petició d'aquest document. Considerem que la figura del professional del lleure des de la presentació de les QP al 2008 ha canviat i que aquestes no recullen la realitat del sector professional d'avui en dia. La proposta d'EFA és que les EELIJ compleixin la funció de formar als educadors/es, i no la de definir les qualificacions dels professionals.)